

Список використаних джерел

1. Рекомендації з нормування годівлі сільськогосподарської птиці / Ю. О. Рябоконь та ін. Інститут тваринництва УААН. Бірки, 2005. 101 с.
2. Різничук І. Безалтична О. Гарбар А. Особливості протеїнового живлення перепелів. Аграрний вісник Причорномор'я. 2022. Випуск 104. С. 88-93.
3. Стандартизація у тваринництві / І. І. Ібатуллін та ін. К.: Видавництво Ліра-К, 2019. 548 с.

УДК: 638.11:63:378

МОЖЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОЇ АГРООСВІТИ В УМОВАХ МЕРЕЖІ РОДИННИХ ДЕМОНСТРАЦІЙНИХ ЕКО-ПАСІК

¹Сідашова С.О., к.с.-г. н., біотехнолог, sidashova2020@ukr.net

²Ясько В. М., к.с.-г. н., доцент, valentinayasko2207@gmail.com

²Кірович Н.О., к.с.-г. н., доцент, kirovich.natalya2017@gmail.com

¹СТОВ «АФ «Петродолинське», Одеська область, Україна

²Одеський державний аграрний університет

У статті наведені дані щодо створення умов для надання студентам і молодим спеціалістам зооветеринарного профілю професійно орієнтованих знань і вмінь організації виробництва сучасних пасік, зокрема з використанням екологічних технологій виробництва апіпродукції (меду, воску, прополісу тощо.) Наразі це дуже ускладнено в умовах воєнного стану і деградацією матеріально-технічної виробничої бази більшості навчальних закладів країни, що спонукає до пошуку інноваційних підходів до впровадження дуального принципу навчання.

Ключові слова: демонстраційна еко-пасіка, дуальна освіта безвоцинна технологія, «Краткографія».

Сучасний аграрний сектор у розвинених країнах світу, зокрема в Україні, все більше насичується виробничими процесами з використанням високотехнологічного обладнання, що є викликом для постійного удосконалення агроосвіти щодо відповідності рівня знань випускників вимогам європейського ринку праці. В різних галузях сільського господарства для працівників зростає роль системних міждисциплінарних знань та навичок оперування значними потоками інформації [1, 5]. Такі вимоги характерні і для галузі бджільництва, як важливої, експортоорієнтованої частини економіки України, значення якої зростає в умовах євроінтеграції, спрямованої на чинну парадигму розвитку науки й освіти [2, 5].

За мету нашого дослідження було поставлено здійснення системного огляду результатів позитивних практик інноваційних технологій передачі знань шляхом організації практичних тренінгів з бджільництва на базі родинних демонстраційних еко-пасік та оцінка навчального потенціалу мережі демо-пасік для актуалізації навчального процесу в умовах обмежених ресурсів воєнного стану.

Матеріали і методи досліджень. Дослідження було проведено за спільної програмою з викладачами Одеського ДАУ та за підтримки ГО «ВРЖФ» впродовж літа-осені 2022 на базі родинних демо-пасік Одеської області, за результатами окремих курсів тренінгів були оформлені інтерактивні відео-уроки і надані публікації [2, 4].

Результати досліджень. Моніторинг результатів консультативно-навчальних тренінгів показав, що матеріально-технологічна база мережі демонстраційних родинних еко-пасік має значний навчальний потенціал для впровадження дуальної форми агроосвіти, зокрема для практичних занять бджолярів і технологів бджільництва, що висвітлено в наших попередніх публікаціях [2-4]. Рисунки 1-3 ілюструють різнопланове використання території конкретних родинних демо-пасік в ході проведення практичних тренінгів для різних категорій учасників, де можуть бути задіяні науково-педагогічні інновації, кроссекторальний та міждисциплінарний підхід до організації практичного навчального процесу.

<p>Рис.1. Проведення відео фіксації навчальної практичної консультації з участю пасічника-новатора на прикладі вулику з безвошинною технологією виробництва меду і воску</p>	<p>Рис.2. Контроль медозбору бджолосімей у безвошинних вуликах «Медова криниця» (експериментальні інноваційні технології для родинних демо-пасік, дорадчий супровід)</p>	<p>Рис. 3. Проведення в умовах демо-пасіки практичного відео уроку за програмою реабілітації родин, переміщених внаслідок воєнних дій. Відео-урок № 3 «Крапкографія».</p>
<p>Організація офлайн/онлайн навчальних курсів-тренінгів в умовах мережі родинних демо-пасік літом – осінню 2022 року в селі Петродолинське (Одеська обл.). Фото – автора</p>		

Під час проведення тренінгів широко використовувались можливості сучасних цифрових технологій (відео фіксація, дизайн відеоблогів), що дозволило розкрити єдине інформаційно-освітнє середовище як для бджолярів початківців, так і для закладів фахової вищої освіти. На матеріалах практичних занять створюються електронні засоби навчання (електронні та інтерактивні посібники нового покоління), що сприяє інформаційній та медійній

компетентності тренерів, консультантів, педагогів і студентів за допомогою відкритих онлайн курсів [3, 4, 5].

Висновок. Мережа родинних демонстраційних еко-пасік показала значний потенціал для провадження дуальної агроосвіти і актуалізації професійно орієнтованого навчального процесу підготовки пасічників і технологів галузі бджільництва.

Список використаних джерел

1. Антонюк В.П. Інтеграція вищої освіти України в європейській освітній простір для розвитку людського капіталу. Журнал європейської економіки. 2021. Т. 20. № 3. С.573-595.

2. Сідашова С.О., Ясько В.М., Кірович Н.О. Навчальна пасіка як модель впровадження концепції дуальної освіти в українському аграрному секторі/Науково-інформаційний вісник біолого-технологічного факультету ХДАУ. Херсон: ХДАУ, ВЦ «Колос». 2020. Вип. 13. С. 341-347.

3. Сідашова С.О., Жигалкіна Т.М., Клебанова Л.Г. Демонстраційна пасіка як тренінг-центр організації літніх курсів психологічної реабілітації родин з дітьми, які постраждали від воєнних дій /Проблеми та перспективи розвитку науки, освіти, технологій та суспільства: зб. тез доповідей між нар. науково-практ. конф. (Полтава, 27 серпня 2022 р.). Полтава ЦФЕНД, 2022. С.11-14.

4. Відео-тренінг за літньою програмою ГО «ВРЖФ»: «Природотерапія». Відео-урок № 3 «Крапкографія»/ [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=oCKZ_eF8Ofo

5. Чернишева І.Е. Напрямки розвитку науки та освіти в умовах Євроінтеграції: зб. тез доп. Міжнародної науково-практ. конф. «Стратегічні орієнтири розвитку науки, освіти, технологій і суспільства» (Б. Церква, 5 листопада 2022 р.). Біла Церква ЦФЕД, 2022. С. 23-24.

УДК 619:616.4.082:575.17

ВИВЧЕННЯ БАКТЕРИЦИДНОЇ ТА ФУНГІЦИДНОЇ АКТИВНОСТІ ОРГАНІЧНОЇ КОРМОВОЇ ДОБАВКИ НА ОСНОВІ ГУМІНОВИХ КИСЛОТ

Тишківська Н.В., канд. вет. наук, доцент, natalya_tyshkivska@ukr.net

Білоцерківський державний аграрний університет

Анотація. Проведено визначення бактерицидних та фунгіцидних властивостей органічної кормової добавки виготовленої на основі гумінових кислот. Для дослідження застосовували референс-штами грампозитивних культур *Staphylococcus aureus* ATCC 25923 і грамнегативних бактерій